

[Jørgen Jørgensen.]

ligt med den Stilling, som Venstrepartierne i sin Tid tog efter Revisionen af Grundloven i 1866; da rejste man kort efter stærke Krav om en Ændring for at skaffe større Rettigheder for den almindelige Befolkning, for at vinde tilbage, hvad der var tabt ved 1866-Grundloven. Den Paastand, at der skal gaa et vist Aaremaal mellem Grundlovsændringer, er der ingen saglig Styrke i, for det maa jo dog til enhver Tid afhænge af, hvilke Krav Tiden stiller, og om den Grundlov, som vi har, svarer til det, Folket i Tiden har Brug for. Men 1915-Grundloven var et Kompromis; den blev ikke det, som mange kunde have ønsket. Den var et betydeligt Fremskridt i Sammenligning med Grundloven, vi havde fra 1866, men 1915-Grundloven blev ikke det, som vi fra vor Side og som Demokratiet her i Landet dengang ønskede. Derfor vilde der være saglig Begrundelse for at kræve denne Grundlov ændret, ogsaa selv om Forholdene ikke i saa høj Grad havde opfordret dertil, som de i Tiden siden 1915 har gjort. For ingen vil dog benægte, at der i disse 20 Aar er sket saa meget, der kan begrunde, at Spørgsmaalet tages op, at der i dette ligger en saglig Begrundelse for, at Spørgsmaalet rejses. Og enhver ved, at ogsaa før denne Regering traadte til, er Spørgsmaalet om Ændringer i Forfatningen bragt paa Tale i Rigsdagen af de Partier, der staar bag ved Regeringen. Jeg mener derfor, at Forslaget er meget velbegrundet. Det vil ikke være muligt at hindre de nye Partiers Kritik imod det parlamentariske Styre paa anden Maade end ved at give Rigsdagen den Handlekraft, som nu undertiden mangler, hvilket i væsentlig Grad er det Argument, de nye Partier bygger paa, idet de fører det i Marken imod Rigsdagen, imod det parlamentariske Styre. Jeg tror, at det bedste Middel til at styrke Folkestyret i Dag er at give Folkestyre helt ud.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde, at der var over dette Forslag noget virkelighedsfjernt. Det har jeg ikke Indtryk af. Forslaget her er enkelt og ligetil. Det er Forslaget om, at Folketinget skal være den afgørende Faktor i Lovgivningen her i Landet, at det Ting, der staar i direkte Rapport til Vælgerne, skal have Mulighed for at gennemføre, hvad Vælgerflertallet ønsker, og at samtidig Ansvaret i højere Grad knyttes til dette Tings Afgørelse. Det, som er Vanskeligheden i Øjeblikket, er netop det, at den egentlige Magt ligger hos Mindretallet i et Ting, hvor den direkte Appel til Vælgerne ikke er mulig. Det giver

dette Ting en Magtstilling ud over, hvad der er rimeligt, og ud over, hvad der kan forenes med virkeligt Folkestyre i et Land. Naar man nu har sagt, at det var nødvendigt ved en Forfatningsændring at sikre Mindretallet Indflydelse, maa jeg dertil svare, at det vilde have virket mere overbevisende, om de Partier, der siger det, havde fremført det paa et Tidspunkt, da Mindretallet stod ganske anderledes, end de staar i dette Øjeblik. Dengang da de to Partier havde Flertallet i begge Ting og var i Stand til at gennemføre alt, hvad Folketingets Flertal paa det Tidspunkt kunde enes om, hørte man ikke fra de to Partier noget om, at det var en tvingende Nødvendighed at sikre Mindretallets Ret, det vil sige Mindretallet i Folketinget, at sikre dette Mindretallets Indflydelse. Det er altid en god Regel, at man ikke kræver mere af andre, end man er villig til at yde selv.

De to Partier, der taler saa stærkt om den Fare, der ligger i, at Flertallet i Folketinget bliver afgørende for Lovgivningen her i Landet, de to Partier har, naar de selv har haft Flertallet i begge Ting, aldrig ment det nødvendigt, at Mindretallet blev taget med paa Raad, at Mindretallet fik afgørende Indflydelse paa, hvordan Lovgivningen skulde være, og de overlede Beslutninger, som man frygter skal blive taget, saafremt Folketingets Flertal alene bliver bestemmende for Landets Lovgivning, kunde vel lige saa vel tænkes at blive taget, naar Partidannelsen var saaledes, at de samme Partier havde Flertallet i begge Ting. Derfor tillægger jeg ikke de Synspunkter saa forfærdelig megen Vægt, som nu fremføres fra Venstres og konservativ Side om Beskyttelse af Mindretallet.

Men naar de to Partier nu ønsker en saadan Beskyttelse, naar de nu siger: Vi vil ikke af med Landstinget, og skal vi af med Landstinget — hvad man fra enkelt Side inden for konservative Kredse har antydnet —, skal vi i hvert Fald have stillet noget andet i Stedet, saa siger jeg dertil, at saa var det dog en Pligt for de Partier, der kræver en Ændring af Landstinget i Stedet for Landstingets fuldstændige Afskaffelse, at de sagde, hvad de vilde paa dette Omraade. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har meget stærkt kritiseret Regeringspartierne, fordi vi ikke i Udvalget er mødt med Forslag om en ændret Sammensætning af Landstinget. Men det maa da virkelig være det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Opgave. Det kan da ikke være vor Opgave, der mener, at den bedste Ordning vilde være, at Landstinget helt blev